

בש"פ 3878/18 - מדינת ישראל נגד אבי כחלון, נועם כחלון, סמי בוגנים קעדאן, זאור ממדוב, יוסף טללה

בבית המשפט העליון

בש"פ 3878/18

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

המבקשת:

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים:

1. אבי כחלון
2. נועם כחלון
3. סמי בוגנים קעדאן
4. זאור ממדוב
5. יוסף טללה

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:

ז' בסיון התשע"ח (21.5.2018)

בשם המבקשת:

עו"ד נורית הרצמן; עו"ד לילך כץ;
עו"ד רונית חסון

בשם המשיב 1:

עו"ד מנחם רובינשטיין; עו"ד מורן סעדון

עמוד 1

בשם המשיב 2: עו"ד שרון קינן; עו"ד מורן סעדון

בשם המשיב 3: עו"ד אייל בסרגליק; עו"ד שי טייב

בשם המשיב 4: עו"ד חיים אוחנה

בשם המשיב 5: עו"ד משה יוחאי

החלטה

1. לפני בקשה שלישית להארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 24.5.2018 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 58313-02-17 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

רקע עובדתי

2. נגד המשיבים ושני אחרים, הורי המשיבים 1-2 (להלן: הנאשמים הנוספים), הוגש ביום 27.2.2017 כתב אישום המייחס להם פעילות פלילית במסגרת ארגון פשיעה. כתב האישום מונה 30 אישומים. האישום הראשון מייחס למשיבים 1-2 עבירות של עמידה בראש ארגון פשיעה, ולמשיב 3 עבירה של מנהל בארגון פשיעה. האישומים השני והשלישי עניינם בעבירות של הלבנת הון המיוחסות למשיבים 1-2, 4 ולשני הנאשמים הנוספים. האישום הרביעי מייחס למשיבים 4-5 עבירות של רצח ושל קשירת קשר לביצוע פשע (רצח). האישומים החמישי עד העשרים ותשעה מייחסים למשיבים עבירות שונות של סחיטה במסגרת ארגון הפשיעה; האישום השלושים מייחס למשיבים עבירה של מרמה, עורמה ותחבולה.

3. על פי כתב האישום, החל משנת 2012 המשיבים וכן הנאשמים הנוספים היו מאוגדים בארגון פשיעה: המשיבים 1 ו-2 הם אחים שעמדו בראש הארגון; המשיב 3 ניהל את הארגון והמשיבים 4-5 שימשו אנשי ביצוע עיקריים וגובים בארגון. ארגון הפשיעה התמקד בהלוואת כספים בריבית קצוצה ובגביית הכספים בסחיטה תוך שימוש בכוח ובאיומים. נטען, כי על מנת להעלים את הרווחים שהתקבלו ביצע הארגון עבירות של הלבנת הון ועבירות מס.

בנוסף, על פי המתואר בכתב האישום, המשיבים 4 ו-5 קשרו קשר לגרום למותו של אדם שהיה מעורב בקטטה עם חבר אחר בארגון הפשיעה. לשם כך, הגיעו המשיבים 4 ו-5 למקום בו שהה אותו אדם והמשיב 4 ירה בו וגרם למותו.

עוד תואר בכתב האישום (באישומים החמישי עד העשרים ותשעה) כי לשם גביית החובות ביצעו המשיבים מעשי סחיטה תוך שימוש באיומים ובכוח. בין היתר, ניפצו המשיבים זגוגיות של מקום עבודתו של חייב, הכו חייבים באמצעות בעיטות, סטרו להם ואף הכו חייב באמצעות אלה. על פי האישום השמיני המשיב 4 היכה את אחד החייבים וכאשר זה היה שוכב על הרצפה אחד מהגובים הטיל עליו את מימיו. כן עשו המשיבים שימוש ברימוני הלם ובגז מדמיע לצורך ביצוע

הסחיטה.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים נגדם ולקביעת תנאי שחרור בערובה ביחס לנאשמים הנוספים.

כפי שיתואר להלן, לעת הזו, טרם הוכרעה בקשת המעצר וטרם החל להישמע משפטם של המשיבים.

עם הגשת בקשת המעצר, נדחו מספר דיונים עד לחודש ספטמבר 2017 לשם הסדרת ייצוגם של המשיבים. כמו כן, המבקשת הוציאה תעודת חיסיון אשר הועברה להגנה יחד עם חומרי חקירה נוספים בתחילת חודש ספטמבר 2017.

בסוף חודש ספטמבר 2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בבקשת המעצר במסגרתו ביקשו המשיבים לדחות את הדיון לצורך לימוד חומר הראיות ואף טענו כי טרם קיבלו את מלוא החומר. בית המשפט קבע כי המבקשת תודיע עד ליום 1.10.2017 את לוח הזמנים להעברת מלוא חומר הראיות וכן קבע מועד תזכורת ומועד לדיון בראיות לכאורה בסמוך לאחר מכן.

במועד האמור הודיעה המבקשת כי עיקר חומר החקירה המהותי הועבר להגנה וכי ניתן לקיים דיון בבקשת המעצר. בדיון שהתקיים ביום 30.11.2017 טענו באי-כוח המשיבים כי אינם ערוכים לטעון לגוף הבקשה מאחר שטרם נחשפו למלוא חומר החקירה. בית המשפט הורה אפוא כי המבקשת תמציא את כל חומר החקירה עד ליום 13.12.2017.

בדיון נוסף מיום 25.12.2017 שבו באי-כוח המשיבים על בקשתם לדחות את הדיון מאחר שטרם קיבלו את מלוא חומר החקירה. הבקשה התקבלה והדיון נדחה ליום 27.12.2017.

החל מהמועד האמור התקיימו אחד-עשר ימי דיונים בשאלת קיומן של ראיות לכאורה, בשל מורכבותה של הפרשה, ובשל ריבוי הנאשמים. בשלב זה, קבועים שלושה דיונים נוספים, האחרון שבהם קבוע למועד בראשית חודש יוני 2018.

5. אשר להליך בתיק העיקרי, יצוין כי כתב האישום הוקרא למשיבים בדיון שנערך ביום 8.2.2017, ומאז נדחו כל הדיונים שנקבעו לשמיעת התיק, בעיקר בשל הצורך בהסדרת ייצוגם של המשיבים והעברת מלוא חומר החקירה לידי הסניגוריה.

בדיון שנערך ביום 15.2.2018 בבית המשפט המחוזי כפרו המשיבים כפירה כללית באישומים. בית המשפט הורה למשיבים להגיש הודעת כפירה מפורטת בכתב בתוך 75 ימים ונקבע דיון ליום 14.6.2018.

על פי החלטת בית המשפט מיום 15.2.2018, הראיות בתיק יחלו להישמע בחודש ספטמבר 2018, בתדירות

של שני ימים בשבוע.

6. ביום 27.12.2017 הורה בית משפט זה בבש"פ 8905/17 (השופטת ע' ברון) על הארכת מעצרם של המשיבים, בהסכמה, ב-90 ימים החל מיום 27.11.2017, או עד למתן פסק דין בעניינם, לפי המוקדם. ביום 11.3.2018 שב והורה בית משפט זה (השופטת י' וילנר; בש"פ 1281/18), חרף התנגדות המשיבים, על הארכת מעצרם ב-90 ימים נוספים החל מיום 24.2.2018 או עד למתן פסק דין בעניינם.

טענות הצדדים בבקשה

7. לטענת המבקשת, יש להורות על הארכת מעצרם של המשיבים בשל מסוכנותם, הנלמדת מחומרת המעשים המיוחסים להם. המשיבים פעלו לאורך מספר שנים באופן שיטתי והיררכי במסגרת ארגון פשיעה. לכל אחד מהמשיבים היה תפקיד מוגדר וכולם היו מאוגדים למטרה משותפת: קבלת כספי הריביות באמצעות הטלת אימה על בעלי החוב והסוואת הרכוש האסור. במסגרת זו, פעלו המשיבים באיומים ובאלימות קשה.

בנוסף, המשיבים 4 ו-5 קשרו קשר להמית אדם, תוך הסוואת מעשיהם והסתרת זהותם בעת ביצוע הרצח.

לשיטת המבקשת, מסוכנותם של המשיבים מתעצמת נוכח עברם הפלילי המכביד, אותו פירטה בהרחבה. לטעמה של המבקשת, מעשי הסחיטה מבעלי החוב, באיומים ובכוח, מקימים אף חשש להשפעה על עדים ולשיבוש הליכי משפט. חשש זה מתחזק מפעולות המרמה המתוארות בכתב האישום, המלמדות על מידת התחכום שאפיינה את פעילותם הפלילית של המשיבים.

8. המשיבים מתנגדים לבקשה.

בדיון שנערך לפניו ביום 21.5.2018, הלין בא-כוח המשיב 1 על אי המצאת חומר החקירה לידי הסניגוריה. לדבריו, לא בכדי מתנהלות תריסר ישיבות על עצם קיומן של ראיות לכאורה בתיק. במצב דברים זה, מבוקש, לאחר 17 חודשי מעצר, כי בית המשפט יורה על שחרור המשיבים או על שחרורם לחלופת מעצר.

בא-כוח המשיב 2 הצטרף לדברי קודמו, תוך שהוסיף כי הן המשיב 1 הן המשיב 2 אינם קשורים לתיק הרצח, ושניהם סיימו את טיעוניהם בעניין הראיות לכאורה.

בא-כוח המשיב 3 הצטרף לטיעוני קודמיו, והוסיף כי יש לשחרר את המשיב 3 ממעצר גם בשל מצבו המשפחתי המורכב, ולחלופין, להורות על הגשת תסקיר בעניינו.

באי-כוח המשיב 4-5 הצטרפו אף הם לדבריהם, תוך שהדגישו את התמשכות ההליכים בתיק זה.

9. נוכח הקושי המתעורר בנסיבות העניין להורות על מעצר המשיבים בטרם הכרעה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה, הצעתי לבאי-כוח המשיבים במהלך הדיון להסכים זו הפעם לבקשה הנוכחית. ההצעה נדחתה ולפיכך עלי להכריע בבקשה.

דיון והכרעה

10. לאחר עיון בבקשה ובאסמכתאות שצורפו לה, ולאחר ששמעתי את באי-כוח הצדדים בדיון, הגעתי לכלל למסקנה, לא בלי היסוס, כי דין הבקשה להתקבל.

11. כלל הוא כי במסגרת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות לבין אינטרס השמירה על שלום הציבור וביטחונו והצורך להגן על תקינות ההליך הפלילי (השוו: בש"פ 1087/18 מדינת ישראל נ' פוגל, פסקה 19 (1.3.2018) (להלן: עניין פוגל)). נפסק, כי בין השיקולים השונים מתקיימת מעין "מקבילית כוחות", לפיה ככל שקצב התנהלות ההליכים מתארך, כך תנוע המטוטלת לעבר זכותו של הנאשם לחירות ותגבר הנטייה לשחררו לחלופת מעצר (השוו: בש"פ 3367/18 מדינת ישראל נ' עסאלה, פסקה 5 (14.5.2018)).

12. כעולה מן החומר שלפניי ומטיעוני הצדדים, במקרה שלפניי אין מדובר בבקשה רגילה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. זאת, שכן מדובר בבקשה שלישית להארכת מעצר אשר הוגשה טרם ההכרעה בבקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים. יוזכר, כי השופטת י' וילנר ציינה בהחלטתה בבש"פ 1281/18 להארכת מעצר המשיבים בשנית, כי אינה סבורה שהאחריות להימשכות ההליכים מונחת לפתחם של המשיבים – נוכח אי העברת כלל חומר החקירה הרלוונטי לידיהם.

13. על אף שהדעת אינה נוחה מהמצב החרוג שנוצר בהיותם של המשיבים במעצר מזה כ-17 חודשים מבלי שהוכרעה שאלת מעצמם עד תום ההליכים, אני סבור כי איזון בין השיקולים השונים שהוזכרו לעיל מוביל למסקנה כי יש להיעתר לבקשה.

אין חולק כי על בית המשפט הדין בבקשה למעצר נאשם עד תום ההליכים נגדו לקבל החלטה בתוך זמן סביר (ראו בש"פ 2580/16 מדינת ישראל נ' וואהל, פסקה 33 (12.4.2016)).

בית משפט זה עמד לא אחת על המצב הבעייתי שבו מוגשת בקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים בטרם ניתנה החלטה בבקשת המעצר ובשאלת קיומן של ראיות לכאורה (ראו למשל בש"פ 2151/12 מדינת ישראל נ' דרי, פסקה 12 (5.4.2012)).

ואולם, כאמור לעיל, למשיבים כולם מיוחסים מעשים חמורים ביותר המעידים לכאורה על מסוכנותם הרבה. הדברים נכונים במיוחד ביחס למשיבים 4-5, אשר להם מיוחסות עבירות של רצח וקשירת קשר לביצוע פשע, שהרי עבירת הרצח היא מן החמורות שבספר החוקים ומקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית (השוו: בש"פ 2235/17 מדינת

ישראל נ' סלימאן, פסקה 10 (7.5.2017). לכך יש להוסיף את עברם הפלילי המכביד של המשיבים.

בנסיבות אלה, אל מול בחינת קצב התקדמות ההליך ופרק הזמן הארוך הצפוי להשלמתו, יש להביא בחשבון את מהות העבירות המיוחסות למשיבים, מספר הנאשמים והעבירות בהן הם מואשמים והיקף החומר הראייתי.

במקרה דנן מדובר בתיק מורכב, שבו ריבוי אישומים ונאשמים, המייחס להם פשיעה חמורה ומאורגנת. בנסיבות אלה, אני סבור כי בחינה עתית של מכלול הנסיבות מידי 90 ימים, באופן פרטני ובראיית השיקולים הצריכים לעניין, היא ראויה.

על יסוד כל האמור נראה, כי בנסיבות המקרה דנן, אינטרס השמירה על שלומו ועל בטחונו של הציבור מחייב את הותרתם של המשיבים במעצר.

14. אשר לטענותיהם של באי-כוח המשיבים בדבר היזקקות לתסקירי מעצר, מן הראוי כי אלו תדונה בפני בית משפט קמא.

15. מבלי להתעלם ממכלול הנסיבות שפורטו לפניי, ואשר בסופו של יום הביאו להתמשכות הליכים זו, אדגיש כי לא ניתן להתעלם מהבעייתיות שבמצב עניינים זה, שבו 17 חודשים מיום מעצרו של המשיב טרם הוכרעה סוגיית קיומן של ראיות לכאורה לצורך הליך המעצר עד תום ההליכים, ולמעשה יש בו כדי להפוך את תקופת המעצר למאסר, דבר שיש להימנע ממנו.

אני חש אי-נוחות ממצב דברים זה, ועל כן אני סבור כי על בית המשפט המחוזי לעשות מאמץ להכריע בבקשת המעצר בהקדם האפשרי ולא יאוחר מסוף חודש יוני 2018.

16. אני מורה אפוא על הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 24.5.2018, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 58313-02-17 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

17. המזכירות תמציא עותק מהחלטה זו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

ניתנה היום, ח' בסיון התשע"ח (22.5.2018).

ש ו פ ט